

[Time: Three Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory and carry equal marks.
 2. Use of map stencils is allowed.
 3. Draw sketches and diagrams whenever necessary.

- Q.1** Attempt any two questions from the following. 20
- a) Explain the various approaches of human geography.
 - b) Explain the determinism and possibilism.
 - c) Describe the various branches of Human Geography.
- Q.2** Attempt any two questions from the following:- 20
- a) Define settlement. What are the types of settlement?
 - b) What are the different types of urban settlement?
 - c) Give the types of Rural settlement based on site.
- Q.3** Attempt any two questions from the following 20
- a) Describe the Demographic Transition Model.
 - b) Explain the advantages and problems of over population and under population in the world.
 - c) What are the factors affecting population distribution in world?
- Q.4** Attempt any two questions from the following:- 20
- a) What are the effects of migration
 - b) Discuss the Lee 's theory of migration
 - c) Explain the various types of migration.
- Q.5** Attempt any two questions from the following. 20
- A Calculate R_n from the following data:
- 1) Settlement Average distance. – 0.99 km
 - 2) Area – 245 sq.k m.
 - 3) No. of settlement 160
- B Construct Age-sex pyramid and interpret.

Sr. No	Age groups	Male %	Female %
1	0-14	24	16
2	15-29	17	14
3	30-44	08	07
4	45-59	05	03
5	60 above	03	03

C Write short Note on Nearest Neighbor Analysis.

D Write short Note on importance of Age – sex pyramid.

Q.P. Code :03035

[Time: Three Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना : १) सर्व प्रश्न आवश्यक असून सर्वाना समान गुण आहेत.
२) नकाशा स्टॅन्सिल वापरण्यास परवानगी आहे.
३) आवश्यक तेथे आकृत्या व आराखडे काढा.

- प्र.1 खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. 20
अ) मानवी भूगोलाच्या विविध दृष्टिकोनांचे स्पष्ट करा.
ब) शक्यतावाद व संभवतावाद स्पष्ट करा.
क) मानवी भूगोलाच्या विविध शाखांचे वर्णन करा.
- प्र.2 खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. 20
अ) वस्तीची व्याख्या द्या वस्तीचे प्रकार कोणते आहेत?
ब) नागरी वस्तीचे विविध प्रकार कोणते?
क) स्थानावर आधारित ग्रामीण वस्तीचे विविध प्रकार सांगा.
- प्र.3 खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. 20
अ) लोकसंख्या संक्रमण सिद्धांताचे वर्णन करा.
ब) जगातील अतिलोकसंख्या व न्यूनतम लोकसंख्येचे फायदे व समस्या यांचे वर्णन करा.
क) जागतिक लोकसंख्या वितरणावर कोणते घटक परिणाम करतात?
- प्र.4 खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. 20
अ) स्थलांतराचे परिणाम कोणते?
ब) 'ली' च्या स्थलांतराच्या सिद्धांताची चर्चा करा.
क) स्थलांतराचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.
- प्र.5 खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. 20
अखालील आकडेवारी वरून Rn काढा.
१) वस्त्यांमधील सरासरी अंतर - 0.९९ कि.मी.
२) क्षेत्रफळ - २४५ चौ.कि.मी.
३) वस्त्यांची संख्या - १६०

ब वयोगट स्तंभीका काढा. व त्यांचे स्पष्टीकरण लिहा.

अ.क्र.	वयोगट	पुरुष %	स्त्रिया %
१	०-१४	२४	१६
२	१५ - २९	१७	१४
३	३० - ४४	०८	०७
४	४५ - ५९	०५	०३
५	६० वरील	०३	०३

क निकटवर्तीयता तंत्रावर टीप लिहा.

ड वयोगट मनोऱ्याचे महत्व यावर टीप लिहा.
